

การตั้งถิ่นฐานในภาคใต้

จุรีรัตน์ เกียรตมานพนธ์

ภาคใต้ของไทยหรือที่เรียกกันว่า
ดินแดนแหลมลายูนั้น ได้ปรากฏชื่อ^๑
อยู่ในหนังสือมงคลลายุลัมเก่า ๆ หลายเล่ม
ว่า แหลมสะการามาเซ็น แปลว่า
แหลมทะลุเดิม (สะการ = ทะลุ,
นาเซ็น = เดิม) ซึ่งเป็นชื่อเดิมภักดี
ที่ปโตเลมี (Claudius Ptolemy)
นักภูมิศาสตร์ชาวกรีก เรียกต้นแหลมนี้ว่า
แหลมทอง (Golden Khersonese)^๑

ส่วนชื่อที่เรียกว่า “มลายู” บางท่านก็ว่าเป็นคำที่มาจากการล้านสันสกฤต แปลว่า “ผู้อพยพข้ามฟาก” เนื่องจากก่อนศาสนາอิสลามจะแพร่หลายเข้ามาในแหลมมลายู ได้มีชาวชวา สุมาตรา พากันอพยพข้ามฟากมาตั้งถิ่นฐานทางปลายแหลมมลายูที่เรียกวันว่า ตามะเซ (Tumasik - Temasek)² มาก และที่จำนวนมากขึ้นเรื่อย ๆ จึงได้เรียกผู้อพยพข้ามช่องแกนมะละกาเป็น “ชาวมลายู” โดยเฉพาะเมื่อประมาณ 100 ปีก่อนศาสนາอิสลามเผยแพร่เข้ามา ราชวงศ์มังซูป้าหิดมีอำนาจขึ้นปกครองอาณาจักรชวาและสุมาตรา ทรงใช้ภาษาสันสกฤตและใช้ศาสนาริบุนในการปกครองอาณาจักรชวาน้ำท่าไป ประชาชนถูกบังคับให้นับถือศาสนาอิสลามทำให้รัฐสึกเดือดครึ่อง นอกจากนี้การทำสงครามปราบหัวเมืองต่าง ๆ ตลอดจนการเพิ่มพลเมืองทำให้เกิดความเดือนร้อนใน

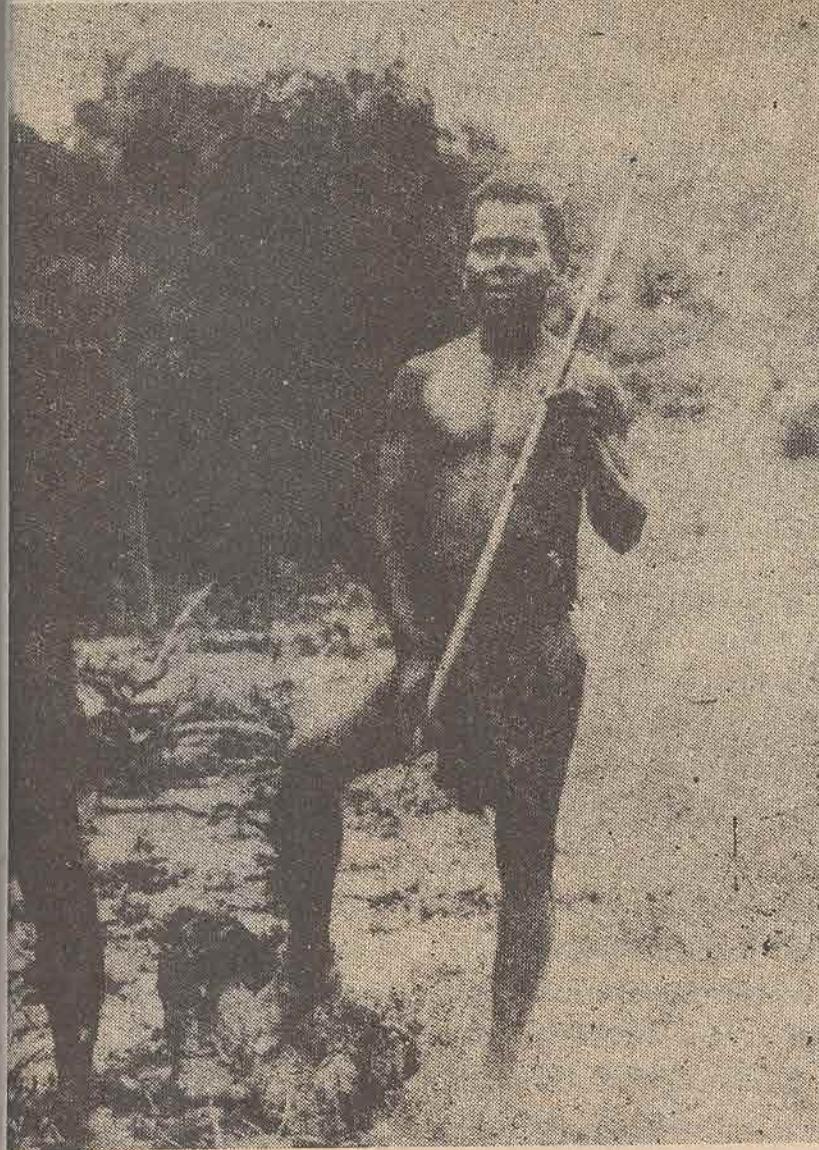
การประกอบอาชีพ จึงพาภันอพยพเข้า
ฟากมาอาศึดังหลักแหล่งทั่วทางปลาย
แหลมตามาจะมากกว่าเมื่อก่อน จากการ
อพยพเข้าฟากครั้งใหญ่นี้เอง ที่ทำให้เกิด
แหลมลักษ์ซึ่งเคยเรียกว่า ดาวน์กับ
กับสะการนาเช็น กีสูญหายไป แต่กลับ
เรียกคืนเดนนี้ว่า “แหลมลักษ์” ในเวลา
ต่อมา

ผู้รู้บางท่านก็ค่าว่า คำว่า “มาลัย”
เพียงนามจากคำว่าชาวอาหรับใช้เรียกว่า
“มาลัย” แต่ค่าว่า “มาลัย” จะเป็นด้วย
อักษรอาหรับไม่ได้ เพราะภาษาอาหรับ
ไม่มีระสระไอ จึงต้องเขียน “มาลัย” เป็น
“มalaي” แต่ในภาษาพูดก็ยังคงออก
สำเนียงว่า “มาลัย” หรือ “มาเลย์”
(Malay) อุทชั่นเดิน เป็นคำที่เริ่มเกิดขึ้น
เมื่อคริสต์ศตวรรษที่ 15 เมื่อพระเจ้า
ปรมกควรตั้งเมืองมะละกา³

สภาพภูมิศาสตร์ ของแหล่งมลากยุ

แหล่งน้ำที่สำคัญที่สุดในประเทศไทยคือแม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำเจ้าพระยาเป็นแม่น้ำที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์และเศรษฐกิจอย่างมาก แม่น้ำเจ้าพระยาต้นน้ำอยู่ในประเทศลาว ไหลผ่านประเทศไทย และออกสู่อ่าวไทย แม่น้ำเจ้าพระยาเป็นเส้นทางเดินเรือที่สำคัญที่สุดในประเทศไทย แม่น้ำเจ้าพระยาเป็นแหล่งน้ำที่สำคัญที่สุดในประเทศไทย

ทางด้านตะวันออกกับมหาสมุทรอินเดีย
ทางด้านตะวันตก ทางบริเวณฝั่ง
ตะวันออกเป็นที่รกร้างหันหน้าสู่อ่าวไทย
ส่วนทางฝั่งตะวันตกมีเทือกเขาตระหง่านครึ่ง
ท้องเป็นสันของคานสมุทรไปจนถึงเขต
ของจังหวัดกระเบนขานกับเทือกเขาตระหง่านครึ่ง
น้ำครึ่งนาทางฝั่งตะวันออก เป็นเทือกเขา
นครครึ่งธรรมชาติ ทอดตัวไปทางใต้จนถึง
บริเวณตะวันตกเฉียงใต้ของจังหวัด
สตูล จรดเขตแดนมาเลเซีย ยอดสูงสุด
ของเทือกเขานี้ คือเขาหลวงซึ่งอยู่ใน
จังหวัดนครศรีธรรมราช ส่วนบริเวณชาย
แคนไทยและมาเลเซีย มีเทือกเขาตันกา-
ลากีรีเป็นเส้นกั้นพรมแดนเทือกเขา
ในบริเวณตอนกลางของคานสมุทรนี้
เป็นดินกำนิดของแม่น้ำหลายสาย อาทิ
เช่น แม่น้ำตาปี แม่น้ำตรัง แม่น้ำ
ปีตานี เป็นต้น ลำน้ำทั้งกล่าวได้พัดพา
เจาดินทรายจากเทือกเขามาทับดิน
บริเวณปากน้ำ ทำให้เกิดเนินทราย
บริเวณปากน้ำ ซึ่งในสมัยดั้นมาได้กลับ
เป็นที่รกร้างคุ่มเหมาแก่การเพาะปลูก
ส่วนบริเวณชายฝั่งตะวันตกของคาน-
สมุทร มีที่รกร้างๆ เพราบมีทิวเขา
อยู่ดัดกับชายฝั่ง บริเวณแถบนี้จึงมี
ทรัพยากรถที่สำคัญ ได้แก่ ดินภูเขา ทองคำ
เงิน เหล็ก ฯลฯ โดยเฉพาะทองคำเมือง
มีอยู่เดลีเป็นสิ่งดึงดูดความสนใจของ
ผู้ค้าต่างชาติให้มารักษาการค้าแลกเปลี่ยน

กับดินแดนในคานสมุทรคลาญ ซึ่งกว่า
นั้นเมื่อเกณฑ์ของการหลอมโลหะได้
พัฒนาขึ้นในเอเชียอาคเนย์ แต่ดีบุก
และเหล็กที่มีความบริเวณชายฝั่งด้าน
ตะวันตก และตอนใต้ของคานสมุทร
ก็คลายเป็นสินค้าออกที่สำคัญของ
ดินแดนในภูมิภาคนี้⁴ นอกจากนั้นชัง
ทรพยากรป่าไม้ประเภท ป่าชายเลน
ป่าดงดิบ ซึ่งพรรณไม้ที่สำคัญ ได้แก่
ไม้หลุมพอ ตะเคียน ประดู่ เกียง และ
จำปา ฯลฯ ในขณะเดียวกับดินแดนใน
แหลมมลายูยังมีผลผลิตประเภทของป่า
อาทิเช่น จาช้าง กำยาน หวาย พริก

ไทย⁵ ป่าล้ม "ไม้ไผ่ เปลือกไม้" ที่ใช้ทำ
สีทาและข้อมือ ยางไม้ น้ำมันพืช ใบไม้ที่
ใช้ทำเชือกและใช้ห่อผ้า ผลไม้แท่ง พืช
ที่ใช้เป็นสมุนไพร ยาพิษ เครื่องเทศ
หนังสัตว์ นอเรค เขา ครั้ง ผลิตผลจาก
ป่าเหล่านี้ปรากฏอยู่ในรายการสินค้า
พื้นเมืองของเอเชียอาคเนย์ยุคดั้น ๆ

สำหรับการคุณนาคมดิดต่อ
ในตอนดั้น ๆ ของคริสต์ศตวรรษนั้น⁶
แหลมมลายูได้ทำหน้าที่เป็นตัวเชื่อม
เส้นทางการค้าระหว่างเมืองต่าง ๆ ทาง
ทะเล เช่น จีน อินเดีย เนมร เพราะ
ลักษณะทำเลที่ตั้งของแหลมมลายู

ส่งเสริมให้ภูมิภาคนี้เป็นศูนย์กลางในการ
แลกเปลี่ยนสินค้าเป็นที่พักจอดเรือขน
ถ่ายสินค้ารับสเปียง ฯลฯ ส่วนการติด
ต่อภายในชุมชนของแหลมมลายูมัก
อาศัยแม่น้ำ โดยใช้เรือแพเป็นพาหนะ
และทางเดินเลียบริมฝั่งแม่น้ำ เพราะการ
เดินทางบนกระสาบกับปีญหาในเรื่อง
ภูมิประเทศเป็นปัจจัย พื้นดินชั้นนอก
อันเป็นแหล่งของโรคภัยไข้เจ็บ และบัง
เสียงดื่องการถูกใจรปัลลสตัมอึกด้วย
จะนั่นการใช้เส้นทางเรือจะสะดวกที่สุด

จะเห็นได้ว่าปัจจัยทางนิเวศวิทยา
ดังกล่าวจะรบคุกน้ำดินแดนในภูมิภาคนี้
มีการค้าแลกเปลี่ยนกับสังคมภายนอก
อันเป็นช่องทางที่ทำให้วัฒนธรรมต่าง⁷
ชาติเผยแพร่เข้ามายังในดินแดนนี้

การอพยพตั้งถิ่น- ฐานบนแหลมมลายู

จากการบุคคลเครื่องมือหินบน
แหลมมลายูทั้งในส่วนที่เป็นเขตประ-
เทศาลาเลเซียและภาคใต้ของไทย ทำ
ให้สรุปได้ว่าดินแดนนี้เคยมีมนุษย์อาศัย
อยู่ตั้งแต่สมัยหินก่อน ประมาณ 50,000
– 10,000 ปี มาแล้ว อาทิเช่น การค้นพบ
เครื่องมือหินสมัยหินก่อนที่ โภต -
กันบัน (Kota - Tampan) ในรัฐปรัต
ประเทศาลาเลเซีย อันแสดงให้เห็นว่า
มนุษย์ในยุคหินก่อนน่าจะได้อพยพจาก
ภาคกลางลงสู่ภาคใต้บนแหลมมลายู
และจากการบุคคลที่ตั้งถิ่นทางโบราณคดีที่ถ้ำ
นีอาห์ (Niah Cave) ในกาบอร์เนียว
ได้พบโครงกระดูกมนุษย์หินก่อนที่มีอายุ
เก่าแก่ถึง 35,000 – 40,000 ปี ก่อน
คริสต์ศตวรรษ เมื่อนำโครงกระดูกนี้
มาตรวจสอบอายุด้วยการบอน 14 ทำให้

สำหรับชาวมลายูนั้นเป็นชาติสุดท้ายที่เดินทางเข้ามาในภูมิภาคนี้ บรรพบุรุษของชาวมลายูอุบุกที่มาต่อสู้และล่าอาบานาจังหวัดต่างๆ ที่อยู่ทางตอนใต้ของประเทศไทย จนได้ชื่อว่า “ยาดุน”

ในยุคที่ชาวอินเดียเดินทางเข้ามาสู่แหลมมลายู และ
เกาะสุนัตราได้เข้ามาผสมผสานทางสายเดื่อดกับชาวยาคุน
จนเกิดชนชาติใหม่ที่เรียกตนเองว่า “ชาวมลายู” □

ทราบว่า ณ ดินแดนนี้ได้มีมนุษย์อาศัยอยู่หลายหมื่นปีมาแล้ว ซึ่งมนุษย์ที่อาศัยอยู่ตามหมู่บ้านต่าง ๆ ในมหาสมุทรแปซิฟิกตลอดไปถึงทวีปօสเตรเลียนี้นั้น ล้วนอพยพเดินทางไปจากแผ่นดินใหญ่ (Mainland) แต่เนื้อเชื้ะตะวันออกเฉียงใต้ และแหลมมลายูทั้งสิ้น^๖ เพราะนักธรณีวิทยาเชื่อกันว่าครั้งดึกดำบรรพ์บรรดาหมู่เกาะต่าง ๆ ในมหาสมุทรแปซิฟิกเป็นดินแดนที่มีแผ่นดินติดต่อกันกับแหลมมลายู แต่ต่อมาได้ขับด้วยลมแรงได้ในมหาสมุทร ทำให้ลักษณะการเชื่อมต่อ กันระหว่างแผ่นดินใหญ่กับหมู่เกาะในทะเล (Land Bridge) หมดไป มนุษย์ที่เคยเดินทางเคลื่อนย้ายติดต่อกัน จึงคงก้างอยู่ตามเกาะต่าง ๆ กองเรือในชนบทนี้มีอยู่ในกรณีการนี้^๗

จึงอาจกล่าวได้ว่า ชนพื้นเมือง
ซึ่งอาศัยอยู่บนแหล่งมล以其ในสมัยก่อน
ประวัติศาสตร์มี 3 พาก ด้วยกันคือ^๑
พวกแรก ได้แก่ พวกนิกrito (Negrito)
ซึ่งเป็นพวกที่อพยพเดินทางเข้ามาอยู่
ก่อนพวกอื่น ได้พบกระจายอยู่ทั่วไปใน
เขตภาคใต้ของประเทศไทย มาเลเซีย
อินโดเชีย และคนป่าพื้นเมือง (Aborigines)
ในประเทศไทยเดิม เกิดเป็นคน
พวกนี้ที่ยังคงเหลือให้เห็นอยู่ และ^๒
เดินทางอพยพแพ้ไปไกลที่สุด เมื่อจาก
ยกดึกดำบรรพ์ แผ่นดินเคยอยู่ดินด่องกัน

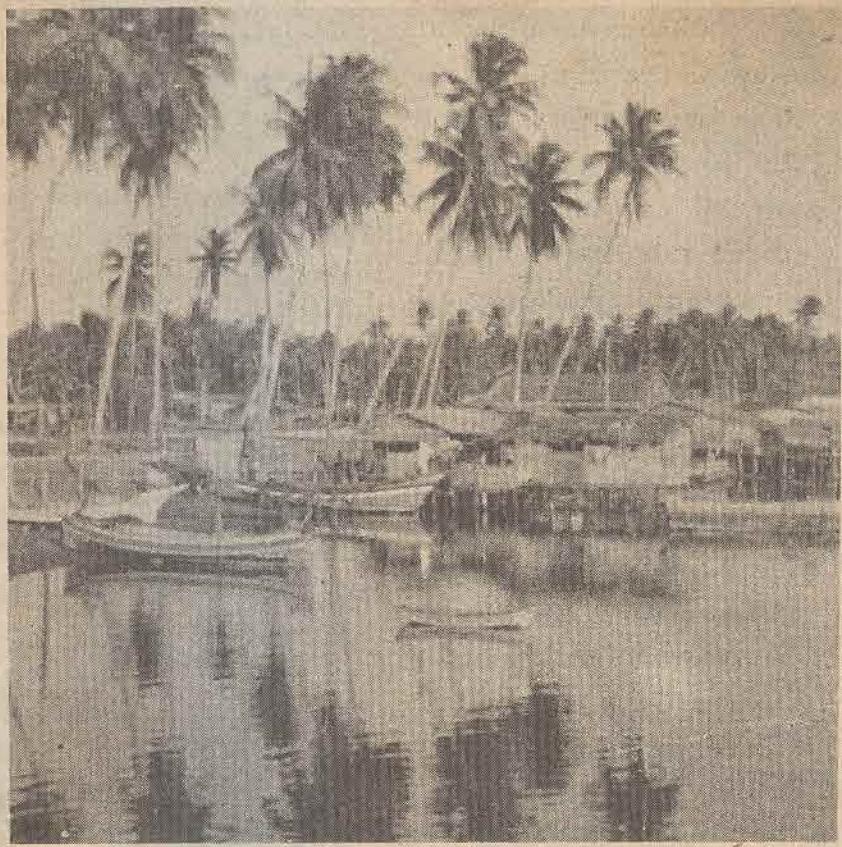
พวกลนกิริโต หรือ พวกลเขมัง (Semang) บังไดเพบประเทสฟลิบปินส์ ไไดแก่ พวกลเอต้า (Aetas) และในหมู่การนิวิกินี หมู่การอันดามัน

พวກที่สอง เกลื่อนข้ายเข้ามาแทน
ที่พวกรถ คือ พวกรโพรต มาเลีย
(Proto Malay) หรือพากนลาญเดิมได้
รุกໄล่พวgnigrิโดยอยเข้าไป หรือขึ้น
ภูเขาไฟ และอพบพหนีไปไกลขังดินเด่น
ต่าง ๆ เพราะพวกลงนี้มีความเริรยูกว่า
แต่ก็เป็นพวktที่ยังมีชีวิตความเป็นอยู่ล้า
หลัง คืออยู่ในยุควัฒนธรรมบุกเบิกใหม่
ของชนนี้ยังมีคนป่าทางพวกลงเหลือ
อยู่ในเกาะบอร์เนียว เรียกว่า ปีนาน
หรือ ปุนาน (Penan หรือ Punam)
ซึ่งยังคงดำรงชีวิตแบบดั้งเดิมอยู่เหมือน
สมัยก่อนประวัติศาสตร์ ก็อาจอยู่ในคน
พวกรุ่นนี้ก็ได้

พวກที่สาม ได้แก่ พวกคิวเทอโร มาเลย์ (Deutero Malay) ซึ่งอยู่ในกลุ่มของพวกเด่นชั้นนำ เช่น กะปิ กระเทียม พริกไทย ฯลฯ ตามความเชื่อของชาวมาเลย์ น้ำมันพวกจะช่วยให้ร่างกายแข็งแรง ลดไข้ บรรเทาอาการปวด ช่วยให้หายใจดี ช่วยเร่งการฟื้นตัวหลังการออกกำลังกาย และช่วยในการรักษาโรคต่างๆ เช่น ไข้หวัด ไอ ภูมิแพ้ ฯลฯ น้ำมันพวกยังมีสรรพคุณที่ดีต่อผิวพรรณ เช่น ช่วยลดรอยสิว รอยดำ รอยแดง ทำให้ผิวพรรณเนียนนุ่ม กระจ่างใส ดูอ่อนเยาว์

ประจำวันเดินเร่ร่อนหนีเข้าไปป่าสัก
อยู่ในตอนลึกของแผ่นดิน และเหลือ
จำนวนน้อยลงทุกที⁸

เนื่องจากชนพื้นเมืองเหล่านี้ มีความอยู่ล้าหลัง ต่อมาก็มีพากเมือง (ซึ่งกล่าวเป็นพากเมือง) ในแคว้นสุวรรณภูมิที่เข้าไปอยู่และเกิดการผสมผ่าพันธุ์กับชนพื้นเมืองเดิม จนกระทั่งได้มีชาวอินเดียเดินเรือข้ามมาตั้งหลักแหล่งอยู่กับประปายตามชายฝั่งตะวันตก การติดต่อทางเรือระหว่างชาวอินเดีย กับแหลมมลายูนี้才เริ่มต้นขึ้น แต่ก่อนสมัยประวัติศาสตร์⁹ จนกระทั่งคริสต์ศวรรษที่ 1 จึงได้มีการอพยพอย่างขนาดใหญ่ของชาวอินเดียจากแคว้นกลิงกราฐ¹⁰ เพราะหลบหนีภาวะสังหารไมในสมัยพระเจ้าอโศกมหาราช อิทธิประการหนึ่ง พระเจ้าอสีกานเดอร์แห่งมาเซโดเนียได้บดครองแคว้นต่างๆ แลบถุ่นห้ำสินธุ อันเป็นสาเหตุทำให้เส้นทางการค้าทางตะวันตกเฉียงเหนือ ขาดความสะดวก ประกอบกับอินเดียในขณะนั้นศาสนาพุทธเริ่มเผยแพร่หลายชั้นหลักของศาสนาพุทธมิได้มีการแบ่งชั้นวรรณะ จึงทำให้ชาวอินเดียลดความรังเกียจในการเดินทางออกไปนอกประเทศ เพราะเดิมชาวอินเดียเชื่อว่าการเดินทางออกนอกประเทศอาจส่งผลให้เสียความบริสุทธิ์ในสายเลือด และยังถือว่าธรรมะตนสูงส่งกว่าชาติอื่น¹¹ จากสภาพความดังกล่าวส่งเสริมให้ฟื้นค้าอินเดียคิดหาอุปกรณ์ทางในการติดต่อค้าขายกับคืนเด่นสุวรรณภูมิ การเดินทางของฟื้นค้าอินเดียได้เข้ามาสองทางคือทางบกเข้ามาทางพม่าเข้าสู่คืนเด่นสุวรรณภูมิ アナナ ส่วนทางทะเลต้องเดินเรือข้ามมหาสมุทรอินเดียเข้าสู่แหลมมลายู เกาะสุนัตรา ชะวา นาหลี บอร์เนีย สุวรรณภูมิ และเขมร ใน

ระยะเริ่มแรกที่ชาวอินเดียเข้ามาตั้งถิ่นฐานอยู่ตามสถานที่ต่าง ๆ บนแหลมมลายูนั้นต่างก็มีจุดมุ่งหมายเพื่อทำการค้าขายแลกเปลี่ยนสินค้ากับชาวพื้นเมือง เมื่อแหลมมลายูเป็นแหล่งที่มีสินค้าโดยเฉพาะทรัพยากรธรรมชาติอันเป็นที่ต้องการของฟื้อค้าอินเดียมาก สิ่งนี้จึงกลายเป็นปัจจัยสนับสนุนให้ฟื้อค้าชาวอินเดียเดินทางเข้ามาอาศัยในภูมิภาคนี้มากขึ้น ในที่สุดก็ขยายออกเป็นเมืองมีหัวหน้าเป็นกษัตริย์ปกครอง

เนื่องจากชาวอินเดียมีชนบรรมณเป็นประเพณีที่เป็นระเบียบแบบแผน มีศาสนาเป็นของต้นเอง ถึงแม้ว่าชาวอินเดียจะมีหลายศาสนาและได้นำเข้ามาเผยแพร่ในดินแดนนี้ด้วย ในระยะเริ่มแรกชาวพื้นเมืองได้หันมานับถือศาสนาอินдуและพราหมณ์ แต่ในสมัยต่อ ๆ มาศาสนาเชนดูและพราหมณ์ก่อตั้ง

ความสำคัญลง โดยมีศาสนานพุทธนิกายพินayan และนิกายมหาيانเข้ามาแทน โดยเฉพาะนิกายมหาيانนั้นได้รับความศรัทธาจากชาวสุมาตรา ชาวแหลมมลายู เช่น จีน ญี่ปุ่น และเกาหลี ด้วย ส่วนชาวสยามคงยึดมั่นในนิกายพินayan การที่ชาวอินเดียมีวัฒนธรรมและอารยธรรมสูงกว่าชาวพื้นเมืองทั้งทั้งได้นำอาชีลปวิทยาการและเทคโนโลยีมาในศาสนาพราหมณ์และศาสนาพุทธเข้ามาเผยแพร่ในหมู่ชาวพื้นเมืองนั้น เมื่อชาวอินเดียมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นก็เริ่มมีบ้านเมือง มีประมุขปกครองเขตแดนในสมัยนี้ดินแดนแหลมมลายูก็ได้กลับเป็นที่ตั้งของเมืองโดยเฉพาะทางชายฝั่งตะวันตกเฉียงใต้เป็นแห่งแรก ได้แก่ อาณาจักรลังกาสุกะ¹¹ หลังจากนั้นก็มีเมืองอื่น ๆ เพิ่มขึ้นอาทิเช่น ตามพรลิงค์การอาชีวกรรม¹² ตั้งโภคลา

จากเอกสารฝ่ายจีนในราชวงศ์— ศวรรษที่ 3 ได้กล่าวถึงอาณาจักรฟูนัน สมัยเรื่องอันชาได้ยกกองทัพมาตีอาณาจักรที่สำคัญในแหลมมลายู โดยได้กล่าวถึงอาณาจักรไว้หลายอาณาจักร เช่น ลิงยะสุข (Lang - yahsu)¹³ ตากولا (Takola)¹⁴ รันบรัลิงกา (Tam - bralinga) ซึ่งชื่อกันว่า ลีโอลิโกร (Ligor) หรือนครวิริธรรมราษฎรในปัจจุบัน ทุน-ชุน (Tun - hsun) จะมีอาณาเขตชายฝั่งทะเลของภาคสมุทรทั้งสองด้านมีการคิดต่อ กับอินเดียและดินแดนในทะเลแಡง รวมทั้งดินแดนที่ตั้งอยู่บริเวณปากแม่น้ำสาダメ บริเวณนั้นค่อนข้างอุ่นเมื่อเทียบกับอินเดีย ลีงบริเวณอุ่นเมื่อเทียบกับอินเดีย ในยุคต้น ๆ ทุน-ชุน เป็นศูนย์กลางขนส่งสินค้าที่สำคัญตามบันทึกของจีนนั้น อาณาจักรทุน-ชุน มีกษัตริย์ ๕ องค์ กษัตริย์ เรียกว่า คุน-อุน (K'un - un) แปลว่า กษัตริย์แห่งภูเขา ในเมืองนี้ ครอบครัว พ่อค้าที่มาจากการค้าอินเดียประมาณ ๕๐๐ ครอบครัว มีพระสงฆ์ในพุทธศาสนา ๒๐๐ รูป มีพระมหาเถรเจ้าอินเดียกว่า ๑,๐๐๐ คน ประชาชนในทุน-ชุน นับถือทั้งศาสนาพราหมณ์ และพุทธ ชาวอินเดียเหล่านี้ได้เดินทางกับภูษิงพื้นเมือง และตั้งถิ่นฐานอยู่ที่นี่

ชนต่างชาติที่เคลื่อนย้ายเข้ามารุ่นเด่นตามด้วยต่อจากชาวอินเดียได้แก่ ชาวสยาม ซึ่งเคลื่อนย้ายเข้ามาในระหว่างคริสต์ศตวรรษที่ ๔ และที่ ๕ และเพิ่มจำนวนมากขึ้นเรื่อยๆ ด้วยการผสมผสานกับชาวอินเดียจนสามารถมีอิทธิพลในอาณาจักรฟูนัน ต้นเป็นกษัตริย์กรองอาณาจักรตามพรลิงค์ในขณะเดียวกันก็แยกตัวเป็นอิสระจากอาณาจักรฟูนัน ซึ่งเริ่มต่อ

อำนาจลง ชาวสยามยังได้ขยาดอาณาเขต
ออกไปทุกเมือง อาทิเช่นครองกานู
มะละกา ปะหัง¹⁶ ชาวสยามมีอำนาจ
อยู่จนกระทั่งคริสต์ศักราชที่ 8 จึงเริ่ม
เสื่อมอำนาจลง ในขณะที่อาณาจักร
ศรีวิชัยกำลังเข้มแข็งในบริเวณคาน
สมุทรมลายู

สำหรับชาวมลายูนั้นเป็นชาติ
สุดท้ายที่เดินทางเข้ามาในภูมิภาคนี้
บรรพบุรุษของชาวมลายูที่เก่าแก่สุ-
มาตรา เรียกว่า “ยาคุน”¹⁷ ในยุคที่
ชาวอินเดียเดินทางเข้าสู่ดินแดนมลายู
และเกาะสุมาตราได้เข้ามาผสมผสาน
ทางสายเลือดกับชาวบ้าน จนเกิด
ชนชาติใหม่ที่เรียกคนของว่า “ชาว
มลายู”¹⁸ ในระยะเริ่มแรก ชาวมลายู
นับถือศาสนาพุทธนิกายมหาayan และ
ศาสนาพราหมณ์ เมื่อเวลาอู่ตะเภาไป
ชาวมลายูที่หัวใจนวนมากขึ้น จึงต้องมี
การแสวงหาดินแดนใหม่ ด้วยเหตุนี้
ชาวมลายูจึงพยายามออกจากเกาะสุมา-
ตราเข้าไปในแหลมมลายู เกาะชาวาย
หมู่เกาะญี่ปุ่น เป็นต้น สำหรับชาว
มลายูที่เดินทางเข้ามาอาศัยอยู่ในแหลม
มลายูในระยะเริ่มแรกได้ตั้งหลักแหล่ง
เพียงริมฝั่งทะเลบริเวณเกาะไกคีด ฯ
จากนั้นค่อยเดินทางจากชายฝั่งตอนใต้
ขึ้นสู่ตอนเหนือของแหลม ซึ่งจะมีน้ำ
ชาวสยามครอบครองดินแดนส่วนนี้อยู่
ปรากฏว่าชาวมลายูได้หลังให้เข้ามาน
ในแหลมมลายูเพิ่มจำนวนมากขึ้น
เรื่อยๆ ในขณะเดียวกันชาวมลายูที่
เกาะสุมาตราได้ตั้งอาณาจักรขึ้นชื่อว่า
ศรีวิชัยเป็นอาณาจักรที่มีความเข้มแข็ง
จนสามารถเข้าครอบครองดินแดนใน
แหลมมลายูได้ในที่สุด อาณาจักรศรี-
วิชัยเจริญถึงจุดสูงสุดในคริสต์ศักราช
ที่ 14 จากนั้นก็เริ่มเสื่อมอำนาจลง
คนไทยก็เริ่มขึ้นปกครองอำนาจบนแหลม

มลายุกลับคืนได้สำเร็จ

สำหรับศาสนาอิสลามได้เผยแพร่
เข้ามานี้เมืองเกดะที่เป็นแห่งแรก โดย
พ่อค้าอาหรับ เปอร์เซียและอินเดีย ที่
เดินทางเข้ามายัง จนกระทั่งคริสต์-
ศักราชที่ 15 เจ้าเมืองมะละกาจึง
เปลี่ยนศาสนาจากศาสนาอิสลามเป็น
ศาสนาอิสลาม และทรงเปลี่ยนพระนาม
เป็นสุลต่านญูสัมหมัดชาห์¹⁹ นับตั้งแต่
นั้นมาศาสนาอิสลามจึงแพร่หลายไปสู่
เมืองต่างๆ ในแหลมมลายูซึ่งอยู่ภายใต้
การปกครองของไทย

จึงอาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า ปัจ-
จัยทางนิเวศนวิทยาได้มีส่วนส่งเสริม
ให้ภูมิภาคนี้กลับเป็นสะพานเชื่อมโยง
วัฒนธรรมของชาติต่างๆ ที่เข้ามาด้วย
อิทธิพลและเกิดเป็นวัฒนธรรมใหม่ที่
ใช้สืบทอดความตรานจนทุกวันนี้ □

เชิงอรอรรถ

¹ สุนัน ราชภัณฑารักษ์, ภูมิศาสตร์
โลก พิมพ์พระจันทร์ 2513 หน้า 1

² เป็นชื่อเดิมสิงคโปร์ในยุคแรก ฯ

³ ประทุม ชุมเพ็งพันธุ์, ตามพระจิตร์
วิทยานิพนธ์เรื่องภูมิประเทศพัท พากิจ ภาควิชาประ-
วัตติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร 2523,
หน้า 28

⁴ Paul Wheatley, *The Golden
Khersonese : Studies in the Historical
Geography of the malay Peninsula to A.D.
1500*, Kuala Lumpur, University of Malaya-
press, 1961. p 20

⁵ สังฆราช ปานเกวัช, เล่าเรื่องเมือง
ไทย แปลโดย สันต์ ท. โภโนลุ่ม, พระนคร
สำนักพิมพ์ก้าวหน้า, 2506 หน้า 8 - 9

⁶ ประทุม ชุมเพ็งพันธุ์, เรื่องเดิม,
หน้า 28 - 29

⁷ ศักดิ์ฤทธิ์ ปราโมช “ข้าวไกลนา”
สัมมาร์ต 22 มี.ค. 2520 ในประทุม ชุมเพ็ง-
พันธุ์. เรื่องเดิม., หน้า 29

⁸ ประทุม ชุมเพ็งพันธุ์, เรื่องเดิม.,
หน้า 29 - 30

⁹ หมู่บ้านเจ้า สุกสรรค์ ดิศกุล, สภาพ
การณ์ภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ. 1800 พิมพ์
ในหนังสือ แผ่นดินประวัติศาสตร์ เอกสาร
ในราชบัลลังก์ (ป.ล.น.), ปีที่ 1 เล่ม 1 มกราคม
2510 หน้า 11

¹⁰ ออร์ช เชเดส์ ราชอาณาจักรตะวันออกเฉียง
ใต้ พระวรรณท์ส่องประภุมนุพิทักษ์ลาภพฤติ-
บากทรงแบลลังนุสรณ์งานศพ คุณเม่นวงศ์
บุญศรีพันธุ์ พ.ศ. 2504 หน้า 68

¹¹ สุนัน ราชภัณฑารักษ์, เรื่องเดิม, หน้า 4.
¹² สุนัน ราชภัณฑารักษ์, เรื่องเดิม
หน้า 4.

¹³ การีช คือเมืองกรุง ได้รับอ-
ริช ชุก, ดำเนินเมืองปีตานี ศูนย์การค้าขาย
เดียวที่กับภาคใต้ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ปีตานี, 1 ธ.ค. 2525. หน้า 3.

¹⁴ ชาบะ ราชภัณฑารักษ์ (Lang-
ya - hsuui) ศาสดาราชารย์ของเชเดส์ เชื่อว่า
คือ อาณาจักรลังกาสุก (Langkasuka) ที่
ปรากฏในตำนานของมาเลเซียและ ชา-

¹⁵ ตະโภลา (Takola) คือชื่อที่กันว่า
คือตะกั่วป่า ฯ. พังงา ในปัจจุบัน แต่อารย์
ศรีศักดิ์ วัดลิโภคุณ และ เสือบะโภเศษ เสนอ
ความคิดเห็นควรกันว่า เมืองตະโภลา น่าจะอยู่
ใน จ. ยะลา

¹⁶ Lawrence Palmer Brigg, “The
Khmer Empire and The Malay Peninsula.”
Far Eastern Quarterly, 9, Nov., 1949
- Aug., 1950. pp. 261 ใน สุเทพ ศุนทรภัลลช
“ศาสนาในประวัติศาสตร์คริสต์ธรรมราช
: ศาสนา กับพัฒนาการทางสังคมเศรษฐกิจและ
การเมือง” วารสารธรรมนักความทางประวัติ-
ศาสตร์. ฉบับที่ 4 มกราคม 2525
หน้า 13.

¹⁷ พระราชหัตถเลขาในรัชกาลที่ 5.
ภาคที่ 2 ตอนที่ 1 เรื่องการปกครองบริเวณเจด
ทัวเมือง และประเทศไทยแคนดามลายู หน้า 1

¹⁸ ชาวบ้าน มีชีวิตรู้ดีจากการรับ
สั่งว่า น้ำมีความสามารถให้เรือลึกๆ ออก
หากล้าในทะเลลึก จากคำแนะนำเมืองปีตานี.
หน้า 7.

¹⁹ ดำเนินเมืองปีตานี หน้า 10